

Čís. 14523.

V pozůstalostním řízení podle předpisů zákona o statcích střední velikosti č. 68/08 z. z. čes. mohou účastníci, jsou-li svéprávní, sami podle § 29 nesp. pat. sepisovati a soudu předložit výkazy a podání o projednání pozůstalosti.

(Rozh. ze dne 13. září 1935, R I 845/35.)

Srovn. sb. n. s. čís. 10045.

Nižší soudy zamítly návrh pozůstalé manželky a pozůstalých dětí, by jim k předložení pozůstalostních výkazů a podání o projednání pozůstalosti byla povolena lhůta, a svěřily projednání pozůstalosti notáři jako soudnímu komisaři, první soud z těchto důvodů: Podle předkládací zprávy notáře jako soudního komisaře, jemuž bylo projednání pozůstalosti soudem svěřeno, vychází na jevo, že pozůstalost bude projednání podle zákona o posloupnosti do usedlostí střední velikosti. Jest rozdíl mezi projednáním obyčejné pozůstalosti a pozůstalosti podle zákona ze dne 7. srpna 1908, čís. 68 z. zák. čes. Kdežto při obyčejných pozůstalostech není pochyby o tom, že lze pozůstalost projednání písemně, jest v zákoně ze dne 7. srpna 1908, čís. 68 z. zák. čes., jímž se zavádějí zvláštní předpisy o dělení dědictví při rolnických usedlostech střední velikosti, soudní řízení ve věcech nesporných podstatně dotčeno. Tímto zákonem jest soudu uložena zvláštní povinnost, by měl při úředním jednání vždy zřetel na hospodářskou povahu pozůstalosti, na rodinné a na osobní poměry dědiců, by zvláštní ustanovení, tak zvané právo nápadnické, bylo prakticky uplatněno. I ze zákona ze dne 7. srpna 1908, čís. 68 z. zák. čes., i z prováděcího nařízení k tomuto zákonu ze dne 28. února 1909, čís. 2 Věstníku min. sprav. vyplývá, že se projednání pozůstalosti může státi jen soudem nebo soudním vyslancem protokolárně, nikdy však písemně zmocněncem dědiců nebo stranou samou.

Nejvyšší soud zrušil usnesení obou soudů, vysloviv následovní právní názor.

Důvody :

Není zákonného předpisu, dle něhož by bylo vyloučeno, aby v případech, kde jde o pozůstalost, která má se projednávat dle zákona o statcích střední velikosti ze dne 7. srpna 1908 čís. 68 z. z. čes., nebylo stranám dáno na vůli, aby ve smyslu § 29 nesp. pat. výkazy a podání o projednání potřebná samy sepsaly nebo zmocněncem podle zákona oprávněným sepsati daly a soudu předložily, obzvláště když jde pouze o účastníky svéprávné. Tomu svědčí § 9 zák. čís. 68/1908 z. z. čes. a též i § 8 nařízení min. sprav. z 28. února 1909 čís. 3 m. v. k provedení uvedeného zákona vydaného. Rozhodnutí nejvyššího soudu čís. 10045 sb. n. s. týká se případu, v němž súčasně byl nezletilec pod soudní ochranou stojící a v němž soud z povinnosti úřadu měl dbáti zájmů tohoto nezletilce, tomu však v projednávaném případě tak není.